

מדינת ישראל
 משרד הרווחה והשירותים החברתיים
 האגף לטיפול בדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית

RUDERMAN
 קרן משפחת רודרמן
 ג'וינט ישראל מסד נכיות | יס"י | יס"ב
 שותפות לתכנון ופיתוח שירותים לקידום ויילוב אנשים עם מוגבלות בקהילה. מיסודם של ג'וינט ישראל, קרן משפחת רודרמן, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הבריאות, משרד האוצר, המוסד לביטוח לאומי

איך להגן על עצמנו משריפה?

מסמך בפינוי לשוני

המכון הישראלי
 להנגשה קוגניטיבית
 אגודת עמי והקריה האקדמית אונו

דברי פתיחה

- שריפה היא אש גדולה ומסוכנת.
כשיש שריפה, יש הרבה עשן.
כשיש שריפה, לפעמים נרגיש שחם מאוד.
שריפה עלולה (יכולה) להרוס עצים וצמחים, בניינים ועמודי חשמל.
בשריפה אנחנו עלולים להיפגע:
- בשריפה, אנחנו עלולים לקבל כוויה (פצע בעור שמקבלים כשנוגעים באש או במשהו חם מאוד).
  - בשריפה, אנחנו עלולים להיחנק (קשה לנו לנשום) מהעשן.
  - בשריפה, חפצים שנשרפים עלולים ליפול עלינו.
- לכן, אנחנו צריכים להתכונן למצב של שריפה.
כך כולנו נדע מה עושים במצב של שריפה.
כך אנשים יכולים לעזור אחד לשני במצב של שריפה.

כדי שנוכל להגן על עצמנו במצב של שריפה, אנחנו לומדים:

מה עושים כדי שלא תהיה שריפה

מה עושים בזמן שריפה

מה עושים אחרי שריפה

הסמל הזה מציין **תרגול**.
כשהסמל הזה מופיע בחוברת, זה סימן שכדאי **לתרגל** (להתאמן).
אנחנו מתרגלים מה צריך לעשות במצב של שריפה.
אנחנו מתרגלים לפני שיש באמת שריפה.
כדאי לתרגל יחד עם בני המשפחה והצוות המטפל (למשל: מדריך, עובדת סוציאלית).
אנחנו מתרגלים בכל מקום שאנחנו נמצאים בו הרבה.
למשל: בבית, בעבודה.

רשימת מילים חשובות

בסוף החוברת יש מילון (רשימה).
במילון יש מילים חשובות שמופיעות בחוברת.
המילים במילון מופיעות לפי הסדר שהמילים מופיעות בחוברת.
לכל מילה במילון יש את ההסבר שלה.

איך אנחנו יודעים שלמילה חשובה יש הסבר במילון?
חלק מהמילים בחוברת הן מילים מודגשות.
מילה מודגשת כתובה בכתב **עבה**.
כשמילה כתובה בחוברת בכתב עבה, יש לה הסבר במילון.

אנחנו, הכותבים של החוברת, מקווים שההסברים בחוברות יעזרו לכולם להתכונן בצורה טובה למצב של שריפה.

טל וולבוביץ

ראש מדור הסברה
כבאות והצלה

סא"ל יפית פלג

ראש ענף התנהגות
פיקוד העורף

שושי אספולר

ממונה תחום חירום
האגף לטיפול באדם עם מוגבלות
שכלית התפתחותית
משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים

יקיר פניני-מנדל

ראש תחום
שירותים קהילתיים
מסד נכויות, ג'וינט ישראל

תוכן עניינים - מה כתוב בחוברת?

סמל	על מה מדברים בחלק זה?	מספר עמוד
	מה עושים כדי שלא תהיה שריפה	5
	מה עושים בזמן שריפה	10
	מה עושים אחרי שריפה	26
	מילים חשובות	29

מה עושים כדי שלא תהיה שריפה

הנושאים בחלק זה:

1. סדר וניקיון
2. חם ודליק זה לא טוב ביחד
3. משתמשים נכון במכשירי חשמל
4. נוזל דליק זה מסוכן
5. דרכי מילוט (דרכים לצאת מהר החוצה)
6. ציוד כדי לגלות עשן
7. ציוד לכיבוי אש
8. מידע נוסף

מה עושים כדי שלא תהיה שריפה

1. סדר וניקיון:

כשמסודר ונקי, קל יותר לעצור את השריפה.
כשמסודר ונקי, פחות דברים יכולים להישרף.
כשמסודר ונקי, קל יותר לצאת מהמקום של השריפה.
לכן, אנחנו שומרים על סדר וניקיון.

2. חם ודליק זה לא טוב ביחד:

יש מכשירים שפולטים (מוציאים) חום.
למשל: תנור אפייה, תנור חימום, מנורה, סדין חשמלי.
יש חפצים דליקים (שיכולים להישרף בקלות).
למשל: מזרון, ספה, וילון, מפה לשולחן.
כשמכשירים שפולטים (מוציאים) חום נמצאים ליד חפצים
דליקים, יכולה לפרוץ (להתחיל) שריפה.
למשל, כשתנור חימום דולק ליד וילון, הוילון יכול להידלק.
לכן, אנחנו שמים מכשירים שפולטים (מוציאים) חום רחוק
מחפצים דליקים (שיכולים להישרף בקלות).

3. משתמשים נכון במכשירי חשמל:

- אנחנו משתמשים בחשמל בזהירות.
אנחנו שמים מכשיר חשמלי על משטח קשה ויציב.
למשל: שולחן, שיש.
אנחנו לא שמים מכשיר חשמל (למשל: מחשב או טלפון נייד)
על משטח דליק (למשל: סדין, נייר, ספה).
- אנחנו מרחיקים מכשירי חשמל ממים.
חשמל ומים עלולים לעשות קצָר.
קצָר הוא בעיה בחשמל.
קצָר עלול לעשות שריפה.
- אנחנו מכבים את כל מכשירי החשמל לפני שאנחנו יוצאים
מהבית. למשל: מזגן, תנור.
אנחנו לא משאירים מכשירי חשמל עובדים כשאנחנו יוצאים
מהבית. למשל: מכונת כביסה, מדיח כלים.

אנחנו חושבים מראש (לפני):
אילו מכשירי חשמל אנחנו צריכים לכבות לפני היציאה מהבית?
אנחנו מכינים רשימה של מכשירי החשמל שצריך לכבות.
אנחנו תולים את הרשימה על הדלת.
כך, אפשר לבדוק אם כיבינו את מכשירי החשמל לפני שאנחנו
יוצאים מהבית.

- מפצל הוא מתקן שמחבר כמה מכשירי חשמל לשקע אחד
(לפתח אחד של חשמל שנמצא בקיר).
אפשר לחבר למפצל כמה מכשירי חשמל.
למשל, קומקום וטוסטר.
שימו לב, אנחנו מפעילים רק מכשיר חשמל אחד במפצל כל
פעם.
למשל, במפצל אחד נדליק או קומקום או טוסטר.
- כשיש בעיה בחשמל, אנחנו מזמינים טכנאי חשמל מורשה
(איש מקצוע שמבין בחשמל ויש לו תעודה).
רק טכנאי חשמל מורשה פותר בעיות בחשמל.

4. נוזל דליק זה מסוכן:

נוזל דליק הוא חומר שנידלק (עושה אש) בקלות. למשל: דלק, חומר שעוזר להדליק אש במנגל. בדרך כלל, נוזל דליק נמצא בתוך מיכל (כלי) ספריי או בקבוק. אנחנו משתדלים (מנסים) לא לשמור בבית נוזל דליק. אם יש נוזל דליק בסביבה – אנחנו שומרים את הנוזל הדליק בארון מאוורר, רחוק מילדים. אנחנו שומרים את הנוזל הדליק רחוק מדברים חמים.

5. דרכי מילוט (דרכים לצאת מהר החוצה):

- אנחנו מתכננים מראש (לפני) - מאיפה להימלט (לברוח) אם יש שריפה. למשל: מדלת כניסה ראשית, מדלתות אחרות. אנחנו בודקים אם יש דברים שיכולים להפריע לנו לצאת. למשל: אופניים שחוסמים את הדרך, כיסא. אנחנו מפנים את דרכי המילוט (הדרכים ליציאה), כך שאנחנו יכולים לצאת החוצה מהר ובקלות.

כדאי לחשוב מראש:
איפה יכולה להיות שריפה
איך אפשר לברוח משריפה

- אנחנו בודקים אם בדלת הכניסה יש **מנעול פרפר**. מנעול פרפר הוא מנעול שהמפתח נמצא כבר בפנים. בשביל לצאת מהבית, צריך לסובב את המפתח שכבר נמצא בתוך הדלת. בשביל להיכנס לבית, צריך להכניס מפתח לחור של המנעול ולסובב.

מנעול פרפר הוא מנעול מיוחד, שעוזר לצאת מהבית מהר. ככה כשצריכים להימלט (לברוח) מהר משריפה, לא צריך לחפש את המפתח. אם אין לנו מנעול פרפר בבית – אנחנו מזמינים מנעולן (איש מקצוע שמתקין מנעולים) כדי שיתקין לנו מנעול פרפר. אם אי אפשר להתקין מנעול פרפר – כדאי לשמור את המפתח של הבית במקום: קבוע קרוב ליציאה מהבית

6. ציוד כדי לגלות אש:

כדאי להתקין (לחבר) בבית גלאי עשן עצמאי. גלאי עשן עצמאי הוא מכשיר עם סוללה. גלאי עשן מצפצף כשיש עשן בסביבה. גלאי עשן עוזר לנו לדעת שיש שריפה. גלאי עשן עוזר לנו לדעת שצריך להימלט (לברוח) משריפה.

7. ציוד לכיבוי אש:

אנחנו בודקים מראש (לפני) שיש לנו כלים שעוזרים לנו לכבות אש:

- **מְטָפָה (מטף) לכיבוי אש**
מְטָפָה הוא כלי עם חומר מיוחד שעוזר לכבות את האש.

- **צינור מים לכיבוי אש**
אם אין לנו מְטָפָה וצינור מים - אנחנו צריכים לדאוג מיד שיהיו לנו. אנחנו מאחסנים (שומרים) את הציוד לכיבוי אש ליד היציאה מהבית.

8. מידע נוסף:

אפשר ללמוד עוד על איך נזהרים בבית, באתר האינטרנט של רשות הכבאות וההצלה:

<http://www.102.gov.il/FireSafety/HomeSafety/Pages/HomeFireSafety.aspx>

מה עושים בזמן שריפה

הנושאים בחלק זה:

1. שריפה בבית
2. שריפה בבניין קומות (בניין גבוה)
3. שריפה בשטח פתוח
4. מצבים מיוחדים
5. הוראות זהירות חשובות
6. לסיכום

מה עושים בזמן שריפה

שריפה יכולה להיות במקומות שונים.
חשוב לדעת מה אנחנו עושים במצב של שריפה בכל מקום:

בבית

בבניין קומות

בשטח פתוח (בחוץ)

יש שריפה אנחנו בבית

אנחנו צריכים לבדוק: אפשר לצאת מהבית?

כשיש שריפה ואפשר לצאת מהבית:

1. אנחנו יוצאים מהבית מיד.

אנחנו יוצאים מהבית **בדרכי המילוט** (דרכים לצאת מהר החוצה) שקבענו מראש (לפני).

יש הרבה עשן – צריך להתכופף או לזחול (לזוז כשאנחנו שוכבים על הרצפה) צמוד לקיר, עד שאנחנו מגיעים ליציאה.

שימו לב

יש הוראות זהירות מיוחדות למצב של שריפה בבניין קומות (בניין גבוה).

ההוראות נמצאות בפרק "יש שריפה. אנחנו בבניין קומות (בניין גבוה)" בעמוד 16.

2. אנחנו סוגרים את הדלת של הבית.

כך האש בבית תגדל לאט יותר.

אסור לנעול (לסגור עם מפתח) את הדלת בזמן שריפה.

למה אסור לנעול את הדלת?

כשאנחנו נועלים את הדלת, מכבי האש לא יכולים להיכנס ולכבות את האש.

לכן, אנחנו משאירים את הדלת לא נעולה.

3. אנחנו מתקשרים מיד למכבי אש בטלפון 102.

אנחנו מחכים למכבי האש במקום בטוח מחוץ לבית.
אנחנו לא חוזרים לבית.
אם אנחנו יודעים דברים חשובים, כדאי להגיד לכבאים.
למשל: אנחנו יודעים שיש אנשים בתוך הבית עם השריפה.

4. רק אחרי שכבאי אומר לנו שאפשר להיכנס לבית, אפשר לחזור לבית.

כדאי לתרגל מראש (כשאינ אש),
מה צריך לעשות אם יש שריפה בבית ואפשר לצאת מהבית.

כשיש שריפה ואי אפשר לצאת מהבית:

יש הרבה עשן או אש בדרכך החוצה:

1. מה כדאי לעשות?
למצוא מטלית גדולה (בד או מגבת).
להרטיב את המטלית במים.
לכסות את הפה והאף במטלית הרטובה.

2. אנחנו מתכופפים או זוחלים צמוד לקיר,
עד שאנחנו מגיעים לחדר בטוח.
חדר בטוח הוא:
חדר קרוב, בלי עשן ובלי אש.

3. אנחנו סוגרים את הדלת של החדר (בלי מפתח).
כך פחות עשן נכנס לחדר.

4. אם אפשר, אנחנו דוחפים את המטלית הרטובה על הרצפה
קרוב לדלת.
אם אין לנו מטלית רטובה, אפשר להשתמש במגבת, בד או
שמיכה יבשים (אם יש בחדר הבטוח).

5. אנחנו פותחים את החלון, כדי שיכנס אויר נקי לחדר.

6. אם יש לידנו טלפון, אנחנו מתקשרים למכבי האש.
מספר הטלפון: 102.

7. אנחנו מוצאים בד. לדוגמא: סדין, חולצה, צעיף.
אנחנו תולים את הבד מחוץ לחלון,
כדי שאנשים בחוץ יראו את הבד.
אפשר להזיז את הבד מצד לצד.
אנשים שרואים את הבד יודעים שאנחנו צריכים עזרה.

אנחנו צועקים מחוץ לחלון: "הצילו, יש שריפה! תעזרו לנו".

זהירות: אסור לקפוץ מחלון בקומה גבוהה.
בקומה שלא צמודה לאדמה – לא יוצאים מהחלון!

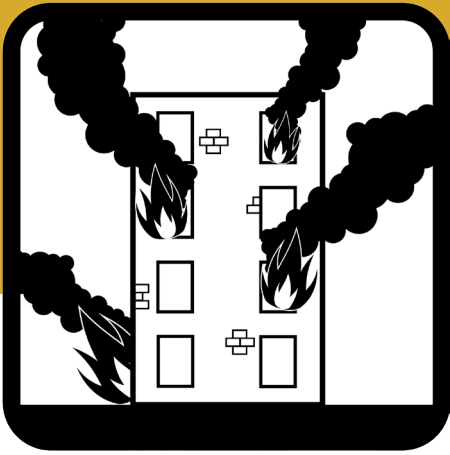

8. אנחנו מחכים בחדר הבטוח עד שמישהו מגיע לעזור לנו.
אנחנו ממשיכים לצעוק החוצה ולנופף דרך החלון,
עד שמישהו עוזר לנו.

כדאי לתרגל מראש (כשאינ אש),
מה צריך לעשות אם יש שריפה בבית ואי-אפשר לצאת מהבית.

יש שריפה אנחנו בבניין קומות

שריפה יכולה להיות גם במסדרון או בחדר המדרגות.

איך אנחנו יודעים אם אפשר לצאת לחדר המדרגות?
אנחנו בודקים: הידית של דלת הכניסה לדירה קרה או חמה?

הידית חמה

 אסור לצאת לחדר המדרגות.
צריך להתנהג לפי ההוראות
בעמוד 19

הידית קרה

אנחנו בודקים:
יש עשן או אש מחדר המדרגות?

**יש עשן או יש אש
מחדר המדרגות**

 אסור לצאת לחדר המדרגות.
צריך להתנהג לפי ההוראות
בעמוד 19

**אין עשן ואין אש
מחדר המדרגות**

אנחנו בודקים:
הדרך החוצה פנויה?
אפשר לצאת לחדר המדרגות?

הדרך לא פנויה

 אסור לצאת לחדר המדרגות.
צריך להתנהג לפי ההוראות
בעמוד 19

הדרך פנויה

 אפשר לצאת לחדר המדרגות.
צריך להתנהג לפי ההוראות
בעמוד 17

חשוב לתרגל מראש (כשאינן שריפה),
איך אנחנו יודעים אם אפשר לצאת לחדר המדרגות
במצב של שריפה.

מה לעשות כשאפשר לצאת לחדר המדרגות?

1. אחרי שבדקנו ואפשר לצאת לחדר המדרגות,

אנחנו יוצאים מהדירה מיד.

אנחנו יוצאים מהדירה בדרכי המילוט (דרכים לצאת מהר
החוצה) שקבענו מראש (לפני).

יש הרבה עשן – צריך להתכופף או לזחול (לזוז כשאנחנו
שוכבים על הרצפה) צמוד לקיר, עד שאנחנו מגיעים ליציאה.

זהירות: אסור להשתמש במעלית בזמן שריפה!

2. אנחנו סוגרים את הדלת של הדירה.

כך האש בדירה תגדל לאט יותר.

אסור לנעול (לסגור עם מפתח) את הדלת בזמן שריפה.

למה אסור לנעול את הדלת?

כשאנחנו נועלים את הדלת, מכבי האש לא יכולים להיכנס
ולכבות את האש.

לכן, אנחנו משאירים את הדלת לא נעולה.

3. אנחנו מתקשרים מיד למכבי אש בטלפון 102.

אנחנו מחכים למכבי האש במקום בטוח מחוץ לבניין.
אנחנו לא חוזרים לבניין.
אם אנחנו יודעים דברים חשובים, כדאי להגיד לכבאים.
למשל: אנחנו יודעים שיש אנשים בתוך הבניין עם השריפה.

4. רק אחרי שכבאי אומר לנו שאפשר להיכנס לבניין,
אפשר לחזור לבניין.

חשוב לתרגל מה צריך לעשות אם יש שריפה בבניין ואפשר
לצאת לחדר המדרגות.

מה לעשות כשאסור לצאת לחדר המדרגות?

1. אנחנו נשארים בבית.

לא לפתוח את הדלת אל חדר המדרגות.

לא לצאת אל חדר המדרגות!

אסור לנעול (לסגור עם מפתח) את הדלת בזמן שריפה.

כך מכבי האש יכולים להיכנס ולכבות את האש.

2. מה כדאי לעשות?

למצוא מטלית גדולה (בד או מגבת).

להרטיב את המטלית במים.

לכסות את הפה והאף במטלית הרטובה.

3. אנחנו מתכופפים או זוחלים צמוד לקיר,

עד שאנחנו מגיעים לחדר בטוח.

חדר בטוח הוא:

חדר קרוב, בלי עשן ובלי אש.

4. אנחנו סוגרים את הדלת של החדר (בלי מפתח).

כך פחות עשן נכנס לחדר.

5. אם אפשר, אנחנו דוחפים את המטלית הרטובה על הרצפה קרוב לדלת.

אם אין לנו מטלית רטובה, אפשר להשתמש במגבת, בד או

שמיכה יבשים (אם יש בחדר הבטוח).

6. אנחנו פותחים את החלון, כדי שיכנס אויר נקי לחדר.

7. אם יש לידנו טלפון, אנחנו מתקשרים למכבי האש. מספר הטלפון: 102.

8. אנחנו מוצאים בד. לדוגמא: סדין, חולצה, צעיף. אנחנו תולים את הבד מחוץ לחלון, כדי שאנשים בחוץ יראו את הבד. אפשר להזיז את הבד מצד לצד.

אנשים שרואים את הבד יודעים שאנחנו צריכים עזרה. אנחנו צועקים מחוץ לחלון: "הצילו, יש שריפה! תעזרו לנו".

זהירות: אסור לקפוץ מחלון בקומה גבוהה. בקומה שלא צמודה לאדמה – לא יוצאים מהחלון!

9. אנחנו מחכים בחדר הבטוח עד שמישהו מגיע לעזור לנו. אנחנו ממשיכים לצעוק החוצה ולנופף דרך החלון, עד שמישהו עוזר לנו.

כדאי לתרגל מראש (כשאינ אש), מה צריך לעשות אם יש שריפה בבניין ואי-אפשר לצאת לחדר המדרגות.

יש שריפה אנחנו בשטח פתוח

שטח פתוח הוא מקום בחוץ.
למשל, יער, חצר, שדה של קוצים.

מה לעשות?

1. אנחנו מתרחקים מהאזור של השריפה

2. אנחנו מתקשרים למכבי האש בטלפון 102

אש על הבגדים

- יש אש על הבגדים שלנו – מה עושים?
אנחנו עוצרים. אסור לרוץ!
אנחנו שוכבים בזהירות על הריצפה.
אנחנו מתגלגלים על הריצפה, מצד לצד.
צריך להתגלגל עד שאין אש על הבגדים.
אנחנו מכסים את הפנים עם הידיים.
אנחנו קוראים לעזרה הכי מהר שאפשר.
אם אנחנו מקבלים כווייה (פצע על העור שנגרם מהאש) –
אנחנו הולכים לטיפול אצל רופא או אחות.

- יש אש על הבגדים של מישהו אחר – מה עושים?
אנחנו עוצרים. אסור לרוץ!
אנחנו אומרים למי שהבגדים שלו עם אש:
לשכב בזהירות על הרצפה.
אנחנו אומרים למי שהבגדים שלו עם אש:
להתגלגל מצד לצד.
צריך להתגלגל עד שאין אש על הבגדים.
אנחנו מכסים את האדם שנשרף בשמיכה, מעיל או סדין.
אנחנו קוראים לעזרה הכי מהר שאפשר.
אם לאדם שנשרף יש כווייה (פצע על העור שנגרם מהאש) –
אנחנו מציעים לו ללכת לטיפול אצל רופא או אחות.

חשוב לתרגל מראש
מה צריך לעשות אם יש אש על הבגדים.

אנחנו מקבלים הודעה שצריך להתפנות (לצאת מהר) מהבית

לפעמים כשיש שריפה גדולה בחוץ, אנחנו מקבלים הודעה שצריך להתפנות (לצאת מהר) מהבית. מי יכול לתת לנו הודעה שצריך להתפנות?

- משטרה
- מכבי האש
- טלוויזיה או רדיו
- עירייה או מועצה

מה כדאי לעשות?

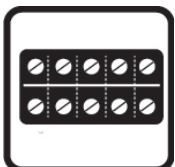
להכין תיק עם:

ציוד ליום אחד (לדוגמה: כסף, בגדים להחלפה)

מסמכים חשובים (לדוגמה: תעודת זהות)

תרופות

אנחנו יוצאים החוצה עם התיק שהכנו. אם אנחנו לא מצליחים לצאת מהבית בעצמנו, אנחנו מתקשרים: למשטרה בטלפון 100

או

למכבי האש בטלפון 102

אנחנו מגיעים לאזור בטוח.

כדאי להתקשר לאדם שאנחנו סומכים עליו.

כדאי להגיד לאדם שאנחנו סומכים עליו איפה אנחנו נמצאים.

רק אחרי שכבאי אומר לנו שאפשר להיכנס לבניין,

אפשר לחזור לבניין.

הוראות זהירות חשובות

- אסור לנתק מכשיר חשמל בוער (עם אש או עשן) מהתקע (מהקצה של הכבל שמחובר לקיר).

- אסור לשפוך מים על מכשיר חשמל. מגע של מים וחשמל יכול להיות מאוד מסוכן. מים שנוגעים בחשמל יכולים לגרום למכת חשמל (פגיעה מחשמל).

- אסור לשפוך מים על שמן בוער (עם אש או עשן).

- אסור לקפוץ מהחלון בקומה גבוהה. בקומה שלא צמודה לאדמה – לא יוצאים מהחלון!.

- אסור לצאת אל חדר מדרגות בוער (עם עשן או אש).

- העשן של השריפה מסוכן. אנחנו מנסים לא להיות במקום עם הרבה עשן. עשן עולה למעלה (גבוה). לכן, בזמן שריפה אנחנו מתכופפים או זוחלים למטה צמוד לקיר, עד שאנחנו מגיעים למקום בטוח.

בזמן שריפה, אנחנו צריכים:

1. להתרחק מהאש ומהעשן – החוצה או לחדר בטוח

2. להישאר במקום בטוח, עם אויר נקי

3. לקרוא לעזרה.
למשל, לקרוא למישהו שאנחנו סומכים עליו שנמצא לידנו

4. להתקשר למכבי האש בטלפון 102

מה עושים אחרי שריפה

הנושאים בחלק זה:

1. מה עושים אחרי שריפה

2. עם מי אפשר לדבר על מצב של שריפה

מה עושים אחרי שריפה

במצב חירום (סכנה), כל האנשים מסביב עסוקים. לפעמים, אנשים לא יודעים מה העזרה שאנחנו צריכים. חשוב מאוד שאם אנחנו צריכים עזרה, אנחנו נבקש עזרה בצורה ברורה. אנחנו צריכים לבקש עזרה ממי שנמצא לידינו. אנחנו צריכים להגיד או לכתוב לאנשים איזה עזרה אנחנו צריכים. כדאי להסביר לאנשים שאנחנו לא מכירים: "בבקשה לדבר איתי בשפה ברורה ופשוטה"

אנחנו מחפשים מקום בטוח ללכת אליו. למשל, בית של משפחה או של חברים, שרחוק מהשריפה. אם אין לנו מקום בטוח ללכת אליו, אפשר להגיע למרכז קליטה. מרכז קליטה הוא מקום שאנחנו באים אליו במצב חירום, כמו שריפה. במרכז קליטה אנחנו מקבלים עזרה עד שאפשר לחזור הביתה. במרכז קליטה דואגים לנו למקום לישון, לשתיה ולאוכל.

אנחנו נשארים במקום הבטוח. אנחנו חוזרים הביתה רק כשמישהו מכוחות הביטחון (משטרה או מכבי אש) אומר לנו שאפשר לחזור הביתה.

אחרי שחוזרים לשיגרה (ליום-יום, לסדר הפעילויות הקבוע) – אנחנו מתקנים או מחליפים ציוד שנפגע. למשל, **מְטָפָה** (מטף) לכיבוי אש שהתקלקל. אנחנו בודקים איך התנהגנו בזמן השריפה. אנחנו מתרגלים מראש (כשאין שריפה) איך להגן על עצמנו בזמן שריפה.

עם מי אפשר לדבר על מצב של שריפה

שריפה יכולה להיות מפחידה.
לפעמים אנחנו רוצים לדבר על הרגשות שלנו בקשר לשריפה.
לפעמים אנחנו רוצים לדבר על הזיכרונות שלנו מהשריפה.
אנחנו יכולים לדבר עם בני המשפחה שלנו על השריפה.
אנחנו יכולים לדבר עם חברים על השריפה.
אם יש לנו צוות מטפל, אנחנו יכולים לדבר עם איש צוות על
השריפה.
למשל, כל הדיירים בבית, יכולים לדבר אחד עם השני על
השריפה.

כדי לנהל את השיחה הקבוצתית בצורה טובה:

- כדאי לחשוב על איזה נושאים רוצים לדבר
- כדאי לתת מספיק זמן לשיחה
- כדאי לתת לכל הדיירים בבית להגיד מה הם מרגישים
- כדאי לעשות את השיחה במקום נוח לכולם
- כדאי לתת זמן לשאול שאלות או לברר דברים שלא יודעים
- אפשר לפנות לצוות המטפל כדי שיעזור לחשוב על נושאים לשיחה

לסיכום

בחוברת זו למדנו איך מתנהגים בזמן שריפה.
הדרך הכי טובה היא:

- לחשוב מראש (לפני) איך אנחנו שומרים שלא תהיה שריפה.
- לתרגל מראש (לפני) איך מתנהגים במצב של שריפה.

בזמן שריפה, חשוב להיעזר באנשים שמסביב.
בזמן שריפה, חשוב להקשיב להוראות של הכבאים.

מילים חשובות

מילים חשובות

הסבר

מילה

אש גדולה ומסוכנת.
כשיש שריפה, יש הרבה עשן.
כשיש שריפה, לפעמים נרגיש שחם מאוד.
שריפה עלולה להרוס עצים וצמחים, בניינים ועמודי חשמל.
בשריפה אנחנו עלולים להיפגע.

שריפה

להתאמן. לעשות משהו הרבה פעמים כדי ללמוד אותו.
למשל: אנחנו מתרגלים מראש (כשאינן אש) מה עושים
במצב של שריפה.

לתרגל, תרגול

חומר שיכול להישרף בקלות. למשל: וילון, ספריי.

דליק

בעיה בחשמל.
קצר יכול להיות מסוכן.
כשיש קצר, מכשיר החשמל יכול להתחמם.
כשיש קצר, יכולים להיות פיצוץ או שריפה.

קצר

דרכים לצאת מהר החוצה. דרכים לברוח.
למשל: דלת הכניסה, דלתות אחרות.

דרכי מילוט

מנעול מיוחד שעוזר לצאת מהבית מהר.
מנעול פרפר הוא מנעול שהמפתח נמצא כבר בפנים.
בשביל לצאת מהבית, צריך לסובב את המפתח שכבר
נמצא בתוך הדלת.
בשביל להיכנס לבית, צריך להכניס מפתח לחור של
המנעול ולסובב.

מנעול פרפר

הסבר	מילה
מכשיר שמצפצף כשיש עשן בסביבה. גלאי עשן עוזר לנו לדעת שיש שריפה.	גלאי עשן
כלי עם חומר מיוחד שעוזר לכבות את האש.	מִטְפָּה, מטף
מקום עם קירות ותקרה. בדרך כלל בבית יש רק קומה אחת (או שתיים).	בית, בית קרקע
בניין גבוה. בבניין קומות יש כמה קומות.	בניין קומות
מקום שאנחנו מגנים על עצמנו משריפה. חדר בטוח הוא: חדר קרוב, בלי עשן ובלי אש. כשיש שריפה ואי-אפשר לצאת מהבית, אנחנו מגיעים לחדר בטוח.	חדר בטוח
חדר עם מדרגות שמחברות בין הקומות השונות.	חדר מדרגות
מקום בחוץ. למשל: יער, חצר, שדה של קוצים.	שטח פתוח
לצאת מהר מהמקום.	להתפנות
מקום שאנחנו באים אליו במצב חירום (סכנה), כמו שריפה. במרכז קליטה אנחנו מקבלים עזרה עד שאפשר לחזור הביתה. במרכז קליטה דואגים לנו למקום לישון, לשתייה ולאוכל.	מרכז קליטה